

UTKAST Kursiverad blå text ska tas bort ur svaret men finnas med i underlag för beslut

YTTRANDE

från Region Jämtland Härjedalen

2024-01-03

Dnr: **S2024/01708**

Regeringskansliet

s.remissvar@regeringskansliet.se

och kopia till

s.hc@regeringskansliet.se

**Region Jämtland Härjedalen *Jiemhten Herjedaelien Dajve*
Betänkande Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid
(SOU 2024:66).**

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen instämmer med utredarens förslag i dess helhet.

Kunskapen kring suicid och evidensbaserade åtgärder inom suicidprevention är ett angeläget område för förbättringar och i detta påtalar Region Jämtland Härjedalen särskilt vikten av det föreslagna myndighetsuppdraget för utredning samt som kunskapsbank för lärande.

Utredarens förslag bedöms överlag möjliggöra och underlätta utredningsarbete vid suicid. Sekretess mellan olika instanser upplevs i nuläget som hindrande och förslaget bör kunna förbättra utredningar och därigenom skapa bättre kännedom och därmed bättre åtgärder för att förhindra suicid. Risk påtalas gällande att utredningar kan komma att bli resurskrävande om inte avgränsningar och ansvarförhållanden tydliggörs.

Författningsförslag

1.1 Förslag till lag (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid

Härigenom föreskrivs följande.

Syfte och tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om utredningar efter suicid i syfte att förebygga och förhindra suicid.

2 § En utredning ska genomföras när ett barn har avlidit i suicid och ett dödsorsaksintyg efter en rättsmedicinsk undersökning är utfärdat. En utredning får också genomföras när ett dödsorsaksintyg efter en rättsmedicinsk undersökning är utfärdat och

– en vuxen person avlidit i suicid och det finns skäl som talar för att en utredning kan bidra till underlag för åtgärder som har som mål att förebygga suicid, eller

– ett barn eller en vuxen avlidit av annan dödsorsak av suicid, eller när dödsorsaken är oklar, och det finns särskilda skäl som talar för

att en utredning kan bidra till underlag för åtgärder som har som mål att förebygga suicid.

Utredningsmyndigheten

3 § Utredningsverksamheten ska bedrivas av den myndighet som regeringen bestämmer (utredningsmyndigheten).

4 § Utredningsmyndigheten får anlita experter och sakkunniga för att biträda utredningsmyndigheten. Statliga förvaltningsmyndigheter som bedriver tillsyn över verksamhet som berörs av en utredning eller vars ansvarsområde berörs av en utredning ska, efter begäran från utredningsmyndigheten, biträda utredningsmyndigheten genom att ställa experter till förfogande.

Skyldigheten att ställa experter till utredningsmyndighetens förfogande enligt andra stycket gäller inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

5 § När ett ärende inleds ska utredningsmyndigheten informera statliga förvaltningsmyndigheter som är ansvariga för tillsyn eller intern tillsyn av verksamhet som berörs av utredningen eller vars ansvarsområde berörs av en utredning enligt denna lag.

Skyldigheten i första stycket gäller inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

Uppgiftsskyldighet

6 § Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att på utredningsmyndighetens begäran lämna de uppgifter som behövs för en utredning enligt 2 §:

1. myndigheter vars verksamhet berör barn,
2. myndighet som ansvarar för rättsmedicinsk undersökning,
3. andra myndigheter som i sin verksamhet har kommit i kontakt med, eller fått information om, personen vars dödsfall utreds,
4. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1–3,
5. de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn eller annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården, på socialtjänstens område, inom skolväsendet eller annan utbildningsverksamhet, och som har kommit i kontakt med, eller på annat vis erhållit information om personen som avses i 2 §, och
6. de myndigheter som utövar tillsyn över de verksamheter som avses i 1–5, dock inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

Utredningens genomförande

7 § Utredningsmyndigheten ska i en utredning

1. klarlägga omständigheter kring personens livssituation som bedöms vara relevanta för utredningen,
2. analysera om, och i så fall hur, de kan ha inverkat på dödsfallet, samt
3. analysera om det finns faktorer eller insatser som har, eller skulle kunna ha, fungerat som stöd eller förebyggt eller förhindrat dödsfallet.

I de fall utredningsmyndigheten finner det lämpligt ska utredningarna utgöra underlag för beslut om åtgärder som har som mål att förebygga eller förhindra framtida suicid.

8 § Utredningsmyndigheten ska höra närstående vid genomförande av en utredning enligt 2 § om det inte är uppenbart olämpligt.

Behandling av personuppgifter

9 § Bestämmelser om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt denna lag finns i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Tystnadsplikt

10 § En enskild person eller den som är eller varit verksam inom enskild verksamhet och som medverkat i en utredning enligt denna lag får inte obehörigen röja vad denne då har fått veta om enskilds personliga förhållanden.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag

Genom att ha en gemensam utredningsmyndighet ges förutsättningar att utredningar sker systematiskt och kan involvera sakkunniga inom området. Utredningar som kan lägga grund för myndighetens uppdrag som kunskapsbank för lärande och generera förslag till evidensbaserade suicidpreventiva åtgärder

Från verksamheterna påtalas en utmaning att utredningar kan komma att bli för resurskrävande. Tydliga avgränsningar sett till mängd och typ av suicid som ska utredas och ansvarsförhållanden är därför en förutsättning för vårt instämmande.

1.2 Förslag till förordning om ändring i begravningsförordningen (1990:1147)

Härigenom föreskrivs i fråga om begravningsförordningen (1990:1147) att det ska införas en ny paragraf, 16 a §, av följande lydelse.

16 a § Om dödsorsaken efter en rättsmedicinsk undersökning bedöms vara suicid är Rättsmedicinalverket skyldig att sända dödsorsaksintyget till följande verksamheter:

1. Yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som fullgör uppgifter på socialtjänstens område,

2. Statens institutionsstyrelse,

3. socialnämnden,

4. verksamhet som utför insatser enligt 9 § 2–10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och

5. vårdgivare enligt 1 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

Rättsmedicinalverkets skyldighet enligt första stycket gäller bara för sådana verksamheter myndigheten identifierat haft kontakt med den avlidne och

– kontakten med den avlidne skedde inom fyra veckor före dödsfallet, eller

– om det finns anledning att anta att uppgift om dödsorsaken kan vara av betydelse för verksamhetens skyldighet att utreda vårdskador enligt 3 kap. 3 § patientsäkerhetslagen respektive missförhållanden i verksamheten enligt 14 kap. 6 § socialtjänstlagen (2001:453) eller 24 e § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag

Inom specialistpsykiatri finns systematiskt arbetssätt kring utredning av suicid upparbetat, med begäran av dödsorsaksintyg vid behov.

Förslaget bedöms dock vara av särskild vikt för att möjliggöra ett systematiskt arbetssätt gällande utredning av inträffat suicid och utredning gällande vårdskada vid dödsfall där avliden endast haft kontakt med övrig vård och omsorg.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade att det införs en ny paragraf, 23 h §, med följande lydelse.

23 h § Den som bedriver verksamhet enligt 9 § 2–10 ska på begäran av annan sådan verksamhet lämna de uppgifter som behövs för en utredning enligt 23 g § som berör en enskild som avlidit i suicid. Den som bedriver verksamhet enligt 9 § 2–10 ska också på begäran

av

- yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som fullgör uppgifter på socialtjänstens område,*
- Statens institutionsstyrelse,*
- socialnämnden, eller*
- en vårdgivare*

lämna de uppgifter som behövs för en utredning enligt 14 kap. 6 § socialtjänstlagen (2001:453), respektive en utredning enligt 3 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659), som berör en enskild eller en patient som avlidit i suicid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag

En helhetsbild kring den avlidnes kontakter, hur samverkan skett och vilka insatser som varit pågående och som kunnat påverka dennas mående är av vikt för ett lärande och ständigt förbättringsarbete i suicidpreventivt syfte.

1.4 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialtjänstlagen (2001:453) att det i 14 kap. införs en ny paragraf, 7 a §, av följande lydelse.

7 a § Statens institutionsstyrelse, socialnämnden och yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som fullgör uppgifter på socialtjänstens område ska, på begäran av den som genomför en utredning enligt 6 § som berör en enskild som avlidit i suicid, lämna de uppgifter som behövs för utredningen. Statens institutionsstyrelse, socialnämnden och yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som fullgör uppgifter på socialtjänstens område ska också, på begäran av

- verksamhet som genomför en utredning enligt 23 g § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade som berör en enskild som avlidit i suicid, eller*
- vårdgivare som genomför en utredning enligt 3 kap. 3 § patientsäkerhetslagen (2010:659) som berör en patient som avlidit i suicid, lämna de uppgifter som behövs för utredningen.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag
En helhetsbild kring den avlidnes kontakter, hur samverkan skett och vilka insatser som varit pågående och som kunnat påverka dennas mående är av vikt för ett lärande och ständigt förbättringsarbete i suicidpreventivt syfte.

1.5 Förslag till lag om ändring i lag (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

dels att 2 § och 7 a § ska ha följande lydelse,

dels att det införs en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med socialtjänst

1. verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst, den särskilda lagstiftningen om vård utan samtycke av unga eller av missbrukare och den särskilda lagstiftningen om insatser för barn i form av skyddat boende,

2. verksamhet som i annat fall enligt lag handhas av socialnämnd,

3. verksamhet som i övrigt bedrivs av Statens institutionsstyrelse,

4. verksamhet hos kommunal invandrarbyrå,

5. verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service till vissa funktionshindrade,

6. handläggning av ärenden om bistånd som lämnas av socialnämnd enligt lagstiftning om mottagande av asylsökande m.fl.,

8. handläggning av ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade, *och*

9. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall.

Med socialtjänst avses även tillsyn, uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring och administra-

8. handläggning av ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade,

9. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall, *och*

10. verksamhet enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid.

Med socialtjänst avses även tillsyn, uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring och administra-

<p>tion av verksamhet som avses i första stycket 1–9.</p>	<p>tion av verksamhet som avses i första stycket 1–10.</p>
	<p>3 a § Lagen gäller i tillämpliga delar även uppgifter om avlidna personer i verksamhet enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid.</p>
<p>7 a §² I sammanställningar av personuppgifter får det inte tas in känsliga personuppgifter eller uppgifter i övrigt om ömtåliga personliga förhållanden. Undantag från första stycket gäller för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uppgifter om åtgärder som har beslutats inom socialtjänsten som innebär myndighetsutövning och om den bestämmelse som ett sådant beslut grundar sig på, 2. uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring, 3. tillsynsverksamhet som bedrivs av Inspektionen för vård och omsorg, 4. administration som bedrivs av Statens institutionsstyrelse centralt, och 5. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall. 	<p>4. administration som bedrivs av Statens institutionsstyrelse centralt, 5. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall, och 6. verksamhet enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid.</p>

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag då det är av vikt att den lagstiftning som styr respektive verksamhets uppdrag inte kan tolkas så att utredning gällande suicid försvåras.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten att det införs fyra nya paragrafer, 25 a–d §§, samt närmast före 25 a–d §§ nya rubriker av följande lydelse.

*Verksamhet enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid
Personuppgiftsansvar*

25 a § Folkhälsomyndigheten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som görs i socialtjänsten i dess verksamhet enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid. Ändamålen för behandling av personuppgifter 25 b § Folkhälsomyndigheten får behandla personuppgifter för sådan verksamhet som avses i lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid. Sådana uppgifter får behandlas endast i syfte att ge underlag för beslut om åtgärder för att förebygga eller förhindra framtida suicid.

Direktåtkomst

*25 c § Folkhälsomyndigheten får i verksamhet som avses i lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid inte medge andra
Författningsförslag SOU 2024:66 myndigheter eller enskilda direktåtkomst till personuppgifter.*

Sökbegrepp

*25 d § Folkhälsomyndigheten får i verksamhet som avses i lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid använda de sökbegrepp vid sökning efter uppgifter eller i samband med sammanställningar som behövs för utredningsverksamheten.
Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2026.*

SOU 2024:66 Författningsförslag

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag vilket ses som ett tydliggörande i syfte att gynna utredningar för ökat lärande i suicidpreventivt syfte

1.7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att det i 26 kap. införs en ny paragraf, 10 b §, och närmast före 10 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Utredningar för att förebygga suicid

10 b § Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till myndighets verksamhet som avser utredningar enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. Sekretessen enligt första stycket gäller även för uppgift som hänför sig till myndighets verksamhet för att biträda verksamhet som avses i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2026.

Författningsförslag SOU 2024:66

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag

En helhetsbild kring den avlidnes kontakter, hur samverkan skett och vilka insatser som varit pågående och som kunnat påverka dennas mående är av vikt för ett lärande och ständigt förbättringsarbete i suicidpreventivt syfte.

1.8 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659) att det i 3 kap. införs en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

3 a § En vårdgivare ska lämna de uppgifter som behövs för en utredning enligt 3 § som berör en patient som avlidit i suicid på begäran av en annan vårdgivare.

En vårdgivare ska också lämna de uppgifter som behövs för en utredning enligt 14 kap. 6 § socialtjänstlagen (2001:453), respektive en utredning enligt 23 g § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, som berör enskild som avlidit i suicid på begäran av

– Statens institutionsstyrelse,

- socialnämnden,
  - yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som fullgör uppgifter på socialtjänstens område, eller
  - verksamhet som utför insatser enligt 9 § 2–10 lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag
En helhetsbild kring den avlidnes kontakter, hur samverkan skett och vilka insatser som varit pågående och som kunnat påverka dennas mående är av vikt för ett lärande och ständigt förbättringsarbete i suicidpreventivt syfte.

1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten att det införs en ny paragraf, 10 a §, av följande lydelse.

10 a § Vid myndigheten finns ett nationellt centrum för suicidutredningar.

Folkhälsomyndigheten ska genom centrumet:

1. genomföra utredningar enligt lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid, och
2. sprida lärdomar baserade på utredningarna och övrig tillgänglig kunskap om suicid till relevanta aktörer.

Utredningscentrumet ska vid utförandet av sitt uppdrag använda myndighetens samlade kompetens inom sina olika verksamhetsområden.

Myndigheten ska vartannat år redovisa en rapport med de underlag för beslut om åtgärder myndigheten har tagit fram enligt 7 § andrastycket lagen (0000:000) om utredningar för att förebygga suicid till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2026.

Region Jämtland Härjedalen instämmer i utredarens förslag
Ett tydligt uppdrag bedöms gynna ett systematiskt arbete kring evidensbaserade suicidförebyggande åtgärder med uttalade uppdrag för olika samhällsaktörer .